

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1067/2013

z dne 30. oktobra 2013

o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 glede mejnih vrednosti onesnaževal, tj. dioksinov, dioksinom podobnih PCB in dioksinom nepodobnih PCB, v jetrih kopenskih živali

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

jelenov ter zagotoviti znanstvena spoznanja o primernosti, da se zakonsko določene ravni v jetrih v prihodnje določijo na podlagi proizvodov in ne maščob.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminate v hrani ⁽¹⁾ in zlasti člena 2(3) Uredbe,

- (4) Zato je odbor sklenil, da bi redno uživanje ovčjih jeter v povprečju pomenilo približno 20-odstotno povečanje osnovne izpostavljenosti dioksinom in dioksinom podobnim PCB. V posameznih primerih ima lahko uživanje ovčjih jeter za posledico visoke vnose, ki presegaajo sprejemljiv tedenski vnos (TWI – tolerable weekly intake) teh onesnaževal. Odbor je ugotovil, da je pogosto uživanje ovčjih jeter lahko škodljivo za zdravje, zlasti če jih uživajo ženske v rodni dobi in otroci.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih ⁽²⁾ določa mejne vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih polikloriranih bifenilov (PCB) v izboru živil, vključno v jetrih nekaterih kopenskih živali.
- (2) Znanstveni odbor za onesnaževala v prehranjevalni verigi (odbor) Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) je 5. julija 2011 na zahtevo Komisije sprejel mnenje o tveganju za javno zdravje, ki je povezano s prisotnostjo visokih vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB v jetrih ovac in jelenov ⁽³⁾.
- (3) Komisija je zahtevala, da je treba v mnenju navesti, ali obstaja možnost povečanja tveganja za zdravje podskupin prebivalstva, ki uživajo take proizvode (npr. pogosti uživalci ali ljudje s posebnimi dietami itn.). Mnenje bi moralo proučiti tudi možne razloge za ugotovitev visokih vrednosti dioksinov in PCB v jetrih ovac in

- (5) Odbor je nadalje sklenil, da so prst in sedimenti naravni zbiralniki dioksinov in PCB. Prenos dioksinov in PCB iz prsti v rastline prek korenin je v glavnem manjšega pomena. V zadnjih nekaj letih je bilo za številne vzorce ovčjih jeter iz različnih evropskih držav ugotovljeno, da vsebujejo visoke koncentracije dioksinov in PCB, čeprav niso bili povezani s specifičnimi viri onesnaževanja. Za ovce je paša glavni dejavnik izpostavljenosti. Med pašo lahko vnos prsti poteka prek delcev, odloženih na zelenjavi, ali neposredno pri krmljenju na pašniku blizu površine tal. Vnos prsti je izredno spremenljiv in izrazito sezonsko pogojen: po poročanju naj bi mediana vnosa prsti znašala 8 % vnosa suhe snovi. Na splošno lahko vnos prsti bistveno prispeva k izpostavljenosti ovc dioksinom in PCB. Na voljo so le omejeni podatki o prenosu dioksinov in ali PCB s krme v ovčja jetra. Poročana razmerja prenosa so bila od 5 do 175, odvisno od polikloriranih dibenzo-p-dioksinov (PCDD), polikloriranih dibenzofuranov (PCDF) ali kongenerov PCB, in so bila štirikrat večja za jetra kot za meso ali ledvice.
- (6) EFSA je sklenila tudi, da so jetra ovac pomemben organ za skladiščenje dioksinov in PCB. Razlike v presnovi bi lahko delno pojasnile sorazmerno visoko skladiščenje dioksinov in sorodnih sestavin v jetrih ovac v primerjavi z govedom.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.1993, str. 1.

⁽²⁾ UL L 364, 20.12.2006, str. 5.

⁽³⁾ Odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (Contam); Znanstveno mnenje o tveganju za javno zdravje, povezano s prisotnostjo visokih vrednosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB v jetrih ovac in jelenov. *EFSA Journal* 2011; 9(7):2297. [71 str.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2297. Na voljo na spletu: www.efsa.europa.eu/efsajournal

- (7) EFSA je zaključila, da tudi v primeru, če bi bila možna sekvestracija v jetrih ter dioksini in PCB ne bi bili v celoti povezani z maščobno frakcijo jeter, to ne bi vplivalo na rezultat, ne glede na to, ali je izražen na podlagi lipidov ali sveže teže, saj so med analitskim postopkom ekstrahirani vsi dioksini in PCB ne glede na to, kje se nahajajo v jetrih.

- (8) Komisija je zaprosila referenčni laboratorij Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EURL) za dioksine in PCB v krmi in živilih, da razišče, kako različne metode ekstrakcije vplivajo na ravni dioksinov in PCB v jetrih ovac glede poročanja analitičnih rezultatov na podlagi maščobe ali mokre teže. EURL je sklenil, da so bila odstopanja koncentracij dioksinov in PCB znatno višja na podlagi maščobe v primerjavi z mokro težo. Koncentracije dioksinov in PCB na podlagi maščobe v ovčjih jetrih so odvisne od uporabljene metode ekstrakcije ali topil in tako od posledične vsebnosti maščobe. Pri primerjavi rezultatov mokre teže so bile ravni dioksinov in PCB dokaj primerljive.
- (9) Zato je primerno določiti mejne vrednosti na podlagi mokre teže, kot je že bilo ugotovljeno za ribja jetra in proizvode iz njih, da se zagotovijo primerljivi rezultati in enakomeren pristop izvajanja v zvezi z dioksini in PCB v jetrih kopenskih živali v Uniji.
- (10) Določiti je treba, da se mejne vrednosti ne uporabljajo za živila, ki so zakonito dana v promet pred dnevom začetka uporabe.
- (11) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Določbe o spremembah

V Prilogi k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se točka 5.2 nadomesti z naslednjim:

„5.2	jetra kopenskih živali iz točke 5.1, razen ovčjih jeter, in proizvodi iz njih	0,30 pg/g mokre teže	0,50 pg/g mokre teže	3,0 ng/g mokre teže
	ovčja jetra in proizvodi iz njih	1,25 pg/g mokre teže	2,00 pg/g mokre teže	3,0 ng/g mokre teže“

Člen 2

Prehodne določbe

1. Ta uredba se ne uporablja za proizvode, ki so bili dani v promet pred 1. januarjem 2014 v skladu z določbami, ki se uporabljajo na ta dan.
2. Breme dokazovanja, kdaj so bili proizvodi dani v promet, nosi nosilec živilske dejavnosti.

Člen 3

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. oktobra 2013

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO